ระเบียบปฏิบัติ

Quality Procedure

เรื่อง การเบิก-จ่ายยาเสพติด / วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดฉีดที่ใช้บนหอผู้ป่วย

กลุ่มงาน เภสัชกรรม

โรงพยาบาลลำพูน

รหัสเอกสาร LP-QP-PHA-007	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	ลายเซ็น	วัน เดือน ปี
ผู้จัดทำ	ภญ.นภาพร โกมล เภสัชกรชำนาญการ		15 ธ.ค.63
ผู้ทบทวน	ภก.สัมฤทธิ์ อุตรสัก เภสัชกรชำนาญการพิเศษ		15 ธ.ค.63
ผู้อนุมัติ	แพทย์หญิงจุฑามาศ สมชาติ ผู้จัดการคุณภาพโรงพยาบาลลำพูน		15 ธ.ค.63

บันทึกการแก้ไขเอกสาร

วันที่	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่	บันทึกการแก้ไข
15 ธ.ค.63	0	อนุมัติใช้เอกสาร

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการเบิก-จ่าย ควบคุมกำกับ การเบิกยาเสพติด /วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ชนิดฉีด ให้มีความถูกต้องและปลอดภัย

2. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับหอผู้ป่วยที่มีการใช้ยาเสพติด /วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ชนิดฉีด

3. นิยามและคำย่อ

ยส.5 คือ ใบสั่งจ่ายยาเสพติดให้โทษประเภท 2

บจ.8 คือ ใบสั่งจ่ายยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 2

ใบแทนสั่งจ่ายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ (FR-PHA-040) คือ ใบสำหรับใช้เบิกยาแทนกรณีแพทย์ยังไม่ได้เซ็นใบ ยส.5/บจ.8

4. หน้าที่และความรับผิดชอบ

แพทย์ มีหน้าที่สั่งใช้ยาและเขียนใบ ยส.5/บจ.8 กำกับการสั่งใช้ยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

พยาบาล มีหน้าที่

1.รับคำสั่งใช้ยา

2.บริหารยา

3.กำหนดผู้รับผิดชอบการเก็บรักษาและเบิกจ่ายยาเสพติดที่สำรองบนหอผู้ป่วย

เภสัชกร มีหน้าที่

1.คัดกรองคำสั่งการใช้ยา

2.ตรวจสอบความถูกต้องของการจัดยาและส่งมอบยา

3.กำหนดผู้รับผิดชอบการเก็บรักษาและเบิกจ่ายยาเสพติดที่สำรอง

5. ขั้นตอนการดำเนินการ

1. เกณฑ์การสั่งใช้ยา

1.1 Morphine 10mg / ml inj

: Restricted ข้อบ่งใช้

◆ ระงับปวดระดับปานกลางถึงรุนแรงได้ทั้งลักษณะการปวดแบบเฉียบพลัน เช่น ปวดแผลผ่าตัด แผลกระดูกหัก และการปวดแบบเรื้อรัง เช่นโรคมะเร็ง

◆ ระงับปวดจากกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด

◆ ระงับอาการหายใจเหนื่อย เนื่องจากหัวใจห้องล่างซ้ายล้มเหลว เกิดภาวะปอดมีเลือดคั่ง

◆ ใช้เป็นยาสำหรับเตรียมผู้ป่วยก่อนให้ยาระงับความรู้สึกหรือระหว่างการผ่าตัด

: เงื่อนไขการสั่งใช้ยา แพทย์ staff และ Intern

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.1 Pethidine 50mg / ml inj

: Restricted ข้อบ่งใช้

- ◆ ระงับอาการปวดปานกลางถึงรุนแรง
- ◆ เสริมฤทธิ์ยาระงับความรู้สึก
- ◆ สงบประสาทผู้ป่วยก่อนผ่าตัด
- ◆ รักษาอาการสั่นที่เกิดหลังการได้รับยาระงับความรู้สึก

: เงื่อนไขการสั่งใช้ยา แพทย์ staff และ Intern

1.2 Fentanyl 0.1mg inj

: Restricted ข้อบ่งใช้

- ◆ เป็นยาเตรียมสำหรับผู้ป่วยก่อนให้ยาระงับความรู้สึก เพื่อการผ่าตัด
- ◆ สงบประสาททั้งผู้ป่วยเด็กและผู้ใหญ่ เช่น ผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ เป็นต้น
- ◆ บรรเทาอาการปวดแบบปานกลางถึงรุนแรง ที่มีลักษณะการปวดแบบเรื้อรัง (ไม่ใช้ในการระงับปวดแบบ acute pain) Fentanyl มีความแรงมากกว่า Morphine 100 เท่า

: เงื่อนไขการสั่งใช้ยา เฉพาะแพทย์ staff /กรณีสงบประสาทผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ในหอผู้ป่วยภาวะวิกฤตเท่านั้น

1.3 Midazolam 5mg/ml inj

: Restricted ข้อบ่งใช้

- ◆ สงบประสาทในระยะก่อนผ่าตัด ระหว่างระยะการให้ยาระงับความรู้สึกเพื่อทำหัตถการและหลังผ่าตัด
- ◆ นำสลบ
- ◆ ใช้กับผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ในหอผู้ป่วยภาวะวิกฤต
- ◆ ระงับชัก

: เงื่อนไขการสั่งใช้ยา เฉพาะแพทย์ staff /กรณีสงบประสาทผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ในหอผู้ป่วยภาวะวิกฤตเท่านั้น

2. การเขียนคำสั่งใช้ยา

2.1 แพทย์สั่งใช้ยาเขียนชื่อยาเต็ม และเขียนตัวหนังสือกำกับจำนวนยา หลีกเลี่ยงการใช้คำย่อ ยกเว้นคำย่อที่โรงพยาบาลกำหนด

2.2 คำสั่งใช้ยาระบุความแรง ขนาดใช้ยา วิธีให้ยา ความถี่ เวลาของการให้ยา และชื่อแพทย์ผู้สั่งใช้ยา

2.3 ห้ามสั่งยาเป็น ml ควรสั่งเป็น mg เท่านั้น และต้องระบุหน่วยด้วยทุกครั้ง

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

2.4 การสั่งยาแบบ dilution ต้องระบุให้ชัดเจนในหน่วย mg/ml

2.5 การสั่งยาในผู้ป่วยเด็ก ให้ระบุขนาดในหน่วย mg/kg/dose หรือ mg/kg/hour สำหรับการให้แบบ infusion

2.6 ต้องเขียนใบ ยส.5/บจ.8 กำกับทุกครั้ง

3. การรับคำสั่งการใช้ยา

3.1 พยาบาล Incharge รับคำสั่งการใช้ยาพร้อมลงชื่อผู้รับคำสั่งที่ชัดเจนท้ายคำสั่งการใช้ยาของแพทย์

3.2 พยาบาล Fax doctor order มายังห้องจ่ายยา

4. การจ่ายยาให้หอผู้ป่วย

4.1 เมื่อห้องยาได้รับ fax เภสัชกรคัดกรองคำสั่งการใช้ยา ขนาด และวิธีบริหารยา หากพบปัญหาการสั่งใช้ ยา เภสัชกรประสานงานแพทย์ผ่านพยาบาลประจำหอผู้ป่วยเพื่อทบทวนคำสั่งใช้ยา

4.2 เมื่อคัดกรองคำสั่งใช้ยาเสร็จแล้ว เจ้าพนักงานเภสัชกรรม ทำการป้อนข้อมูลวิธีใช้ยาตามที่แพทย์สั่ง โดยยังไม่คิดราคายา เมื่อพยาบาลบริหารยาแล้วให้ fax ใบ ยส.5/บจ.8 มาที่ห้องจ่ายยาเบอร์ 1116, 1117 ให้ห้องยาคิดราคายา

4.3 กรณีมียาฉีดสำรองบนหอผู้ป่วย

- ♦ เมื่อพยาบาลผู้เตรียมยา จะเตรียมยาฉีด ให้เบิกยาจาก Incharge ที่ถือกุญแจตู้เก็บยาเสพติด พร้อมลงบันทึกการตัด-จ่ายยาด้วยทุกครั้ง
- ♦ พยาบาลเตรียมใบ ยส.5 / บจ.8 ที่ลงข้อมูลผู้ป่วย ที่ได้รับยา เตรียมไว้ให้แพทย์
- ♦ เมื่อเตรียมยาแล้ว หากมียาเหลือทิ้ง พยาบาลผู้เตรียมยาและพยาบาลผู้ตรวจสอบ เซ็นทิ้งร่วมกันใน MAR sheet และ ยส.5/บจ.8 ที่เตรียมไว้ให้แพทย์เซ็น
- ♦ เก็บ amp ยาเปล่าที่บริหารยาแล้วแนบไว้กับใบ ยส.5/บจ.8 เพื่อรอแพทย์เซ็น แล้วนำส่งเบิกยาทดแทนจากห้องจ่ายยาในเวรเช้าวันทำการถัดไป (WI-PHA-073)
- ♦ ช่วงเวลาหอผู้ป่วยส่งแลกยา
  - เวลา 8.30-9.00น. หอผู้ป่วย ER /ศัลย์กระดูกชาย/ศัลยกรรมชาย/ศัลยกรรมหญิง/ร่มเย็น 4/ร่มเย็น 5/ICU3/ICU1/อญ/อช1/อช2
  - เวลา 9.00-9.30น. หอผู้ป่วย ICU2/สงฆ์ 2/สงฆ์ 3/ คลอด/สูติกรรม/ศัลย์กระดูกหญิง/กุมาร/NICU/วิสัญญี/ห้องส่องกล้อง

4.4 กรณีไม่มียาฉีดสำรองบนหอผู้ป่วย

- ♦ เมื่อพยาบาลจะเตรียมยาฉีด ให้เขียนใบแทนสั่งจ่ายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ (FR-PHA-040) แล้วนำไปเบิกยาจากห้องจ่ายยา เพื่อนำยามาเตรียมให้แก่ผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

- ♦ เจ้าหน้าที่ที่ไปยืมยาจากห้องจ่ายยา ต้องเตรียมกระเป๋า/กล่องที่มีกุญแจปิดล็อค เพื่อใช้รับยาที่เบิกจากห้องจ่ายยา
- ♦ ห้องจ่ายยาป้อนข้อมูลจ่ายยาตามใบแทนสั่งจ่ายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ (FR-PHA-040) เมื่อเภสัชกรจ่ายยาให้เซ็นชื่อและสำเนาใบแทนสั่งจ่ายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ (FR-PHA-040) เก็บไว้ที่ห้องจ่ายยา 1ชุด แล้วจ่ายยาพร้อมคืนใบแทน ฯ ตัวจริงให้แก่พยาบาลประจำหอผู้ป่วย
- ♦ พยาบาลเตรียมใบ ยส.5 / บจ.8 ที่ลงข้อมูลผู้ป่วย ที่ได้รับยา เตรียมไว้ให้แพทย์
- ♦ เมื่อเตรียมยาแล้ว หากมียาเหลือทิ้ง พยาบาลผู้เตรียมยาและพยาบาลผู้ตรวจสอบ เซ็นทิ้งร่วมกันใน MAR sheet และ ยส.5/บจ.8 ที่เตรียมไว้ให้แพทย์เซ็น
- ♦ เก็บยาที่เหลือ / amp ยาเปล่า ที่บริหารยาแล้วแนบไว้กับใบ ยส.5/บจ.8 เพื่อรอแพทย์เซ็น
- ♦ เมื่อแพทย์เซ็นใบ ยส.5/บจ.8 แล้ว ให้แนบใบแทนสั่งจ่ายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ (FR-PHA-040) และ ยาที่เหลือ / amp เปล่ายาที่ใช้ไปแล้ว ส่งกลับมายังห้องจ่ายยา เพื่อคืนยาและเก็บรวบรวม ยส.5/บจ.8 ทำรายงานต่อไป

5. การบริหารยา

5.1 พยาบาลสั่งพิมพ์ Mar sheet แล้วตรวจสอบความถูกต้องของการป้อนข้อมูล ชื่อยา ขนาดและวิธีการให้ยา

5.2 เมื่อถึงเวลาบริหารยา พยาบาล double check ชื่อผู้ป่วย ชนิด และขนาดยา ก่อนให้ยาทุกครั้ง พยาบาลผู้เตรียมยา ขอเบิกยาจากพยาบาล Incharge ที่ถือกุญแจตู้เก็บยาเสพติด เพื่อนำยาออกมาเตรียม และนำไปบริหารตามหลัก 6R

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

1. Flow chart

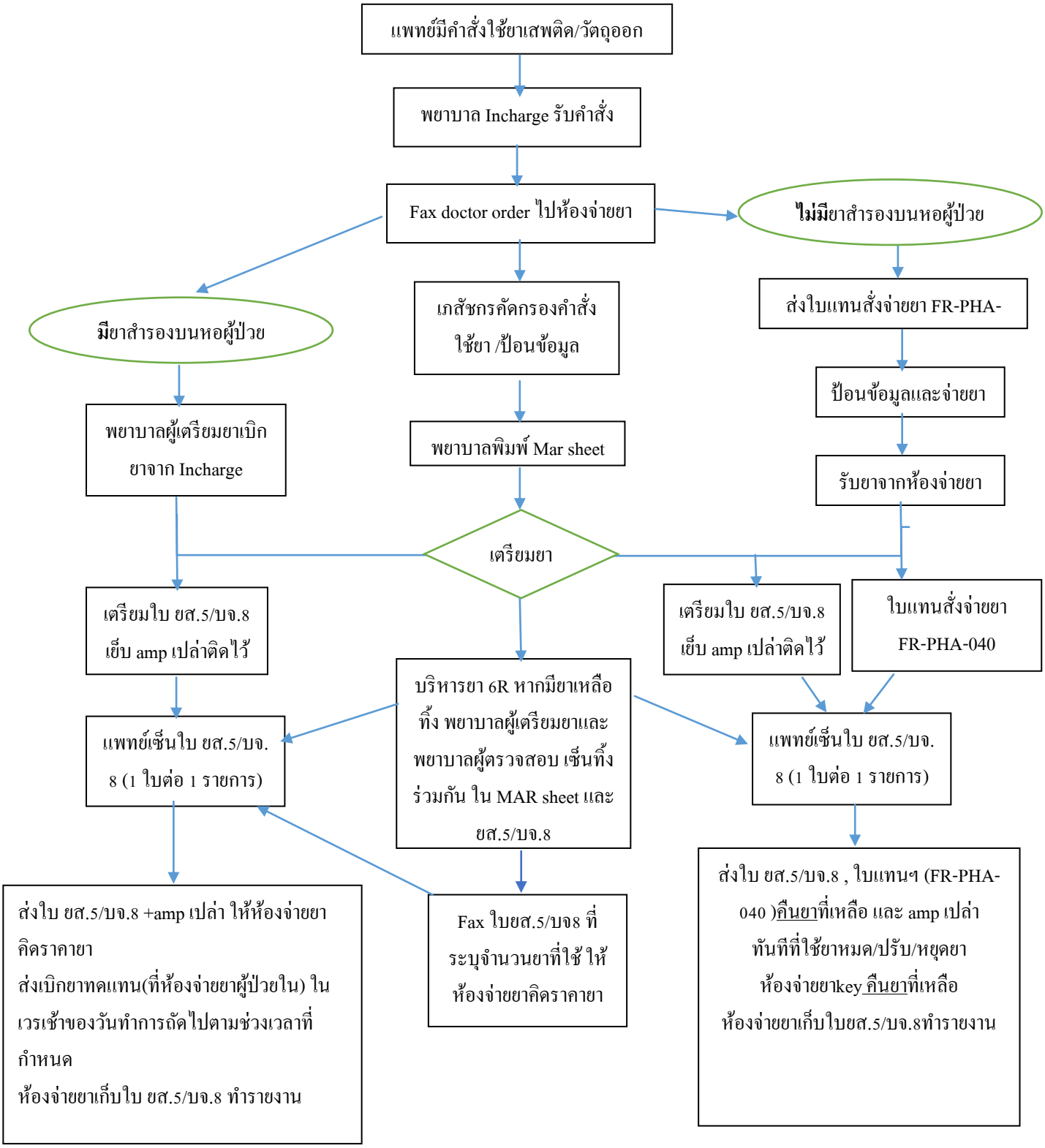

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

7. เอกสารอ้างอิง

8. แบบบันทึกคุณภาพที่เกี่ยวข้อง

1. ใบสั่งจ่ายยาเสพติดให้โทษประเภท 2 (ใบ ยส.5)
2. ใบสั่งจ่ายยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท (ใบ บจ.8)
3. ใบแทนสั่งจ่ายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ (FR-PHA-040)

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต